

TRANSILVANIA

ORGANUL

ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA
POPORULUI ROMÂN.

Nr III.

Maiu—Iunie.

1906.

SECȚIUNILE ȘTIINȚIFICE-LITERARE ALE ASOCIAȚIUNII.

De ședința plenară din anul curent a secțiunilor Asociațiunii, stabilită pentru 1/14 Iulie a fiecărui an, ne mai despart numai două săptămâni. Este, credem, de datorința noastră să ne întrebăm în ajunul acestei a VII-a adunări generale a secțiunilor: care este rolul lor în organismul Asociațiunii, ce au produs ele și ce se poate spera să producă în viitor pentru literatura, știința și cultura românească?

Încă dela începutul activității Asociațiunii, organele acesteia au simțit, că în condițiunile și cu mijloacele prevăzute în statutele dela 1861, instituțiunea aceasta nu va putea corespunde așteptărilor legate de înființarea ei, îndeosebi în privința chestiunilor de limbă și literatură. Din această cauză deja a doua adunare generală, ținută în Brașov la 1862, a decis crearea în sinul Asociațiunii a unor organe de specialitate literară prin înființarea a 3 secțiuni științifice (filologică, istorică și de științe fizico-naturale). Aceste secțiuni au fost însă înființate abia după 14 ani, în adunarea generală ținută în Sibiiu la 1876, dar fără succes durabil. Căci deja după trei ani adunarea generală din Sighișoara a trebuit să constate, că încercarea făcută cu înființarea secțiunilor n'a izbutit.

La 20 de ani după înființarea primelor secțiuni s'a reluat firul întrerupt în scopul reactivării secțiunilor și după alți 4 ani comitetul central a prezentat adunării generale întrunită la 1900 în Băile-Herculane un nou regulament pus pe baze mai practice. Aceeaș adunare generală a ales apoi și câte 5 membrii ordinari în cele cinci secțiuni instituite.

Scopul secțiunilor a fost stabilit în §. 2 al «Regulamentului general al secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii» astfel:

Scopul instituirii secțiunilor științifice literare este: ca aceste, în calitate de organe de specialitate, să conzilieze și sprijinească adunarea generală și comitetul central întru realizarea problemelor literare, științifice și culturale, impuse lor de scopurile ce le urmărește Asociațiunea.

Agendele secțiunilor în general sunt stabilite în modul următor:

Secțiunile, fiecare în ramul ei,

a) vor controla mersul dezvoltării culturale a poporului român, și studiind deoparte piedecile acestei dezvoltări, iar de altă parte căile și mijloacele prin cari ea ar putea fi înlesnită și înaintată, vor face organelor Asociațiunii propuneri pentru realizarea scopurilor acesteia;

b) vor studia și delibera chestiunile, în cari organele Asociațiunii le vor cere conziliul;

c) vor urmări mișcarea literară română în diferitele ramuri, vor face propuneri pentru editarea de publicațiuni, pentru premii și burse științifice-literare și vor cenzura lucrările întrate la concurs;

d) vor da mână de ajutor la crearea și completarea colecțiilor științifice ale Asociațiunii, la arangearea de expozițiuni și la înființarea și dezvoltarea altor instituțiuni culturale.

Peste tot fiecare secțiune în sfera sa de activitate se va nizuî la popularizarea științelor.

Iar agendele lor în special s'au stabilit astfel:

1. *Secțiunea literară va avea următoarele agende speciale:*

a) se va ocupa cu studii lingvistice încât privește adunarea monumentelor limbei populare și culegerea și publicarea eventual în dicționare speciale a formelor dialectale și provincialismelor limbei române din patrie;

b) va culege monumentele și isvoarele literaturii române indigene, va reedita operele scriitorilor noștri vechi și va publica biografiile, scrisorile și notițele acestora;

c) se va ocupa cu culegerea și coordinarea materialelor folclorice române din patrie;

d) va da o deosebită atențiune bibliografiei române, vechi și moderne, îngrijind ca în fiecare an să se publice un complet repertoriu bibliografic și statistic al întregii producțiuni literare rom. din patrie;

e) va conlucra la publicarea de cărți pentru trebuințele poporului, la provederea acestuia cu lectură bună, ieftină și eventual gratuită, și în deosebi va conduce editarea „Bibliotecii populare a Asociațiunii“;

f) va înainta propuneri pentru arangearea și înauțierea bibliotecelor Asociațiunii;

g) va urmări mișcarea literară în materie de literatură frumoasă, va iniția editarea de scrieri literare, va propune publicarea de premii pentru asemenea lucrări și va cenzura toate lucrările de literatură frumoasă și belearte, ce vor intra la concursurile Asociațiunii.

2. *Secțiunea istorică se va ocupa în special cu următoarele agende:*

a) cu adunarea și așezarea în colecțiunile Asociațiunii de documente, monete și ori-ce alte obiecte de interes istoric, în deosebi și cu completarea colecțiilor de ziare, precum peste tot cu arangearea și înauțierea Muzeului istoric proiectat de Asociațiune;

b) cu explorarea arheologică a țerii prin misiuni și prin înființarea de societăți sau comisii arheologice;

c) cu studii etnografice, și în deosebi cu explorări, publicațiuni speciale, și cu expozițiuni etnografice, cu arangearea și completarea Muzeului etnografic proiectat de Asociațiune, și în fine cu măsuri referitoare la conservarea portului național și a motivelor originale în industria de casă a poporului român.

Mai departe secțiunea istorică

d) va iniția editarea de documente și studii istorice, va propune publicarea de premii pentru lucrări aparținătoare istoriei, etnografiei, geografiei, jurisprudenței și știin-

țelor politice și sociale, și va cenzură scrierile de asemenea cuprins, întrate la concurs; în fine

e) va urmări publicațiunile istorice, atât cele românești cât și cele apărute în limbi străine, și va conlucra atât direct, cât și prin avertizarea bărbaților de specialitate, la rectificarea publicațiunilor eronate sau tendențioase asupra istoriei și stărilor poporului român.

3. Secțiunea de științe naturale și fizice se va ocupa îndeosebi:

a) cu lucrări de științe exacte și fizice de utilitate generală, dând o deosebită atențiune explorării geografice și fiziografice a ținuturilor țerii locuite de Români;

b) va conlucra la întemeierea de colecțiuni de istorie naturală, mai ales încât aceste privesc deadreptul lipsele și interesele poporului român;

c) va culege material pentru editarea unui dicționar al nomenclaturei populare române de istorie naturală;

d) va da o atențiune deosebită igienei țeranului român, și atât prin publicațiuni cât și pe alte căi ce stau deschise organelor Asociațiunii, va căută să amelioreze stările igienice ale poporului nostru;

e) va urmări producțiunea literară-științifică, va iniția publicațiuni și premii în acest ram și va cenzură scrierile științifice întrate la concurs.

4. Secțiunea școlară va avea următoarele agende speciale:

a) se va ocupa cu studiarea stării școalelor noastre românești din patrie, căutănd căi și mijloace pentru ajutorarea și asigurarea lor, premiind în deplină înțelegere cu organele competente persoanele binemeritate pe terenul învățământului poporal, și inițiand înființarea de școale speciale reclamate de lipsele poporului român;

b) va conzilia comitetul central ca organ de specialitate în chestiuni referitoare la școalele și internatele susținute de Asociațiune;

c) va adună material pentru statistica culturală a poporului român și va îngriji de publicarea și exploatarea lui;

d) va urmări producțiunea literară în materie didactică, pedagogică, filosofică, școlară și bisericească, va iniția publicațiuni și premii, și va cenzură lucrările întrate la concurs, aparținătoare ramurilor înșirate;

e) în cercul de activitate a secțiunii școlare va mai cădea și îngrijirea de bibliotecile ambulante ale Asociațiunii, de crearea, dotarea și administrarea lor.

5. Secțiunea economică va avea următoarele agende speciale:

a) va urmări desvoltarea economică a poporului român pe toate terenele economiei naționale și va iniția dispozițiuni pentru inaintarea acelei desvoltări; prin editarea de publicațiuni, prin prelegeri și ajutorarea înființării de asociațiuni economice, va stăru pentru ameliorarea sistemului economic al poporului nostru și pentru înbrășoșarea de nouă ramuri ale economiei;

b) va iniția înființarea de școale profesionale și va conlucra la organizarea și susținerea lor;

c) va îngriji de culegerea, publicarea și exploatarea datelor statistice referitoare la stările economice ale poporului român;

d) va iniția expozițiuni economice și va face propuneri pentru burse în diferitele ramuri economice;

e) va urmări literatura economică, va iniția premii în acest ram și va cenzură scrierile economice întrate la concursurile Asociațiunii.

Secțiunea economică în lucrarea sa va căută să rămână în continuă și intimă coațingere cu societățile și corporațiunile economice ale Românilor din patrie, va sprigini activitatea acestora și le va cere conlucrarea la întreprinderi noue.

Din aceste vedem, că secțiunilor Asociațiunii li s'a designat un teren de muncă vast și de importanță capitală, care cuprinde în cea mai mare parte chestiuni cari fără pregătiri și cunoștințe speciale nu pot fi rezolvite în condițiuni mulțămitoare. Și cu atât mai puțin puteau fi deslegate în mod competent de o corporațiune ad hoc cum sunt adunările generale, recutate fără alegere, fără considerare la starea socială, la cunoștințe, la etate și sex, din toate păturile poporului și cari au să desbată îngrabă mare și în timp de abia câteva ore o lungă serie de chestiuni cu totul diferite, — și totatât de puțin puteau fi lăsate numai în sarcina unui organ administrativ cum e comitetul central, preocupat de susținerea funcționării regulate a întreg organismului Asociațiunii, de chestiunile de avere și alte asemenea agende administrative și organizatorice.

Rolul creat secțiunilor în organismul Asociațiunii a fost și este precum se vede, indispensabil.

Dar lumea se întreabă mereu: ce au produs aceste secțiuni în timp de 6 ani, dela înființarea lor? Și fără a lua în considerare, că agendele mari, multe și grave, ale secțiunilor, precum de sine se înțelege, nu pot fi rezolvite în timp de câțiva ani, — nici ținând cont de greutatea începutului — cei mai mulți le dispută dreptul de existență.

Pentruca să putem aduce o concluziune dreaptă e neapărat necesar să trecem în o revistă, barem cât de scurtă și generală, preocupățiunile și întreagă activitatea secțiunilor dela înființarea lor până azi.

Constatăm că secțiunile, afară de ședințele festive împreunate cu adunările generale, au ținut până acum 6 ședințe plenare și 62 ședințe așa numite ale secțiunilor, din cari secțiunea literară 17, secțiunea istorică 8, cea științifică 9, cea școlară 8 și cea economică 11.

În privința formală ele au satisfăcut în mod aproape corăspunzător regulamentul.

Să vedem acum ce programe speciale și-a dat — în baza regulamentulului — fiecare secțiune îndeosebi?

În ședința plenară din anul 1901 s'a primit un proiect prezentat de **Secțiunea literară**, pentru procurarea scrierilor trebuincioase și pentru continuarea *Bibliotecii poporale* a Asociațiunii.

În 1902 Secțiunea literară a continuat a se ocupa de materialul necesar pentru Biblioteca poporală, de chestia ortografiei, a îndreptării și unificării limbei literare, care a avut răsunet și a provocat discuțiuni îndeosebi în țara noastră. Din inițiativa Secțiunilor Asociațiunii chestia ortografiei a fost readusă la ordinea zilei și rezolvită în 1904 de Academia Română.

În 1903 din cercurile secțiunii literare a fost prezentat și primit un îndreptar ortografic și un operat cu privire la cuvintele și locuțiunile greșite.

În 1904 și 1905 Secțiunea literară se ocupă mai înadins de chestiunea

nomenclaturei populare relativ la plug, car și războiul de țăsut. Mai departe se ocupă de modalitatea scrierii biografiilor bărbaților noștri distinși. Apoi a recenzat un număr mai mare de scrieri înaintate pentru a fi tipărite în Biblioteca populară. A recenzat, între altele, și scrierile întrate în urma concursului publicat pentru Premiul Murășan.

Din cercurile *Secțiunii istorice*, s'a publicat în 1901: Conscripțiunea parohienilor, parohiilor, bisericilor și a tuturor lucrurilor bisericesti din dieceza Făgărașului cu data de 1 Octomvrie 1750.

În 1902 s'a studiat chestia Dicționarului toponomastic al teritorului locuit de Români în Ungaria și Transilvania.

Tot atunci s'a primit un proiect pentru facerea unui album colorat al costumelor naționale ale Românilor de pe teritorul Ungariei și Transilvaniei.

Deasemenea s'a sulevat chestiunea sărbării împlinirii veacului 18 dela descălecare.

În 1903 s'a publicat concurs pentru un dicționar toponomastic-geografic al unui comitat locuit de Români din Ungaria și Transilvania. Dar' nu a intrat nici un operat.

În 1904 s'au făcut Punctele de orientare cu privire la colectarea obiectelor pentru Muzeul istoric și etnografic al «Asociațiunii».

S'a adus decisiune ca «Asociațiunea» să se îngrijească, cu ajutorul secțiunilor, de redigiarea biografiilor bărbaților distinși ai poporului nostru cari au trecut din viață și să le editeze colectiv în Biblioteca populară, înzestrându-le după posibilitate și cu portrete.

Secțiunea științifică, în 1901 și 1902 a cenzurat unele scrieri înaintate spre publicare.

În 1903 se inițiază aranjarea unei serii de prelegeri populare ilustrate cu skiopticonul.

Tot în acest an se decide ca această secțiune să elaboreze o lucrare despre igiena și economia caznică a țăranului. Mai departe secțiunea a cenzurat mai multe publicațiuni.

În 1904 și 1905, între altele s'a continuat cu prelegerile cu proiecțiuni.

Secțiunea școlară s'a ocupat deja dela început de mai multe chestiuni, așa:

1. Adunarea datelor statistice despre starea școalelor.
2. Cenzurarea mai multor scrieri înaintate spre publicare.
3. Chestiunea Bibliotecilor populare, inzistând pentru biblioteci stabile în fiecare agentură.
4. Chestiunea înființării unei preparandii de fete.
5. Reorganizarea școalelor de repetițiune și de adulți.
6. Chestiunea publicării în edițiunea Asociațiunii a unei Biblioteci pentru tineret.

7. Secțiunea a publicat un repertor mai restrâns bibliografic pentru bibliotecile populare, etc.

Secțiunea economică și-a stabilit și ea un program mai mare de acțiune, anume:

1. A decis să studieze chestia înființării unei școale agricole și să caute mijloacele necesare spre acest scop.

2. A făcut un chestionar pentru adunarea datelor statistice despre stările țaranului român din Ungaria și Transilvania.

3. A recomandat mai multe subiecte economice pentru biblioteca populară, dintre cari unele sunt în lucrare.

4. La inițiativa secțiunii comitetul central a procurat o parte însemnată a publicațiilor economice populare editate de minister și de diferitele reuniuni agricole, din Ungaria și România.

5. S'a discutat și studiat în deosebite rânduri chestia școalelor de repetiție economice și s'au adunat date despre învățătorii cari au participat la cursuri agricole organizate de minister.

6. A studiat chestia prelegerilor economice populare pentru răspândirea cunoștințelor economice în popor.

7. S'a ocupat de chestia terminologiei financiare privitor la bănci.

8. S'a mai ocupat și de chestia emigrărilor și a socialismului, etc.

Afară de cele numite au mai fost sulate unele chestiuni din partea d-lui primsecretar al Asociațiunii în calitate de referent al secțiilor, altele au venit dela nemembrii.

Intre aceste se numără chestiunea ca membrii secțiilor să colaboreze la revista «Transilvania» barem cu câte un articol în fiecare an.

Mai departe chestiunea înființării de urgență a unui internat de băieți în Sibiu, cum și chestiunea referitoare la înființarea «Muzeului limbei române», etc.

Din cele înșirate până aici se vede că lucrarea secțiilor a realizat și în scurtul timp de 6 ani unele rezultate.

Intre rezultatele faptice mai de samă am putea numără:

1. Grăbirea stabilirii sistemului nou de ortografie prin Academia Română.

2. Un început de discuție în scopul îndreptării limbei literare și spre acest scop publicarea câtorva operate cu privire la cuvintele și locuțiunile greșite.

3. Colaborarea membrilor din secțiuni la augmentarea «Bibliotecii populare» a Asociațiunii, parte scriind ei înșiși unele operate, ca s. e. cele 3 operate publicate de dl I. F. Negruțiu și unul de dl E. Hodoș, parte cenzurând toate operatele întrate spre publicare și mai ales indicând calea de urmat pe viitor întru alegerea subiectelor.

4. Colaborarea membrilor din secțiuni la facerea programei cum și la adunarea și aranjarea materialului expoziției Asociațiunii din 1905.

5. Mai de samă ni se pare începerea prelegerilor ilustrate cu proiecțiuni, inițiate de dl A. Ciortea, membru al Secțiunii științifice, prelegeri foarte instructive cari de prezent sunt introduse cu bun succes în 5 despărțăminte ale Asociațiunii, provăzute cu aparatele necesare.

6. Totasemenea de importante sunt prelegerile populare economice, pornite din inițiativa și concursul Secțiunii economice în 10 despărțăminte ale Asociațiunii și cu ele deodată înființarea agenturilor și bibliotecelor populare.

* * *

Programul cuprins în «Regulamentul general al secțiunilor» este foarte vast și în cadrul lui se poate munci decenii și chiar veacuri. Vast am putea numi și cadrul programului ce și-au dat secțiunile pentru un viitor mai apropiat.

Ni se pare chiar, că programul e făcut cam pe dibuite și multe părți ale lui s'ar putea numi cu drept cuvânt puncte menite pentru experimentare. Dar la început așa se întâmplă în toate acțiunile pornite de indivizi și de corporațiuni. E de dorit însă ca secțiunile să nu se piardă în utopii, ci să facă selecțiuni fericite și puține din complexul Regulamentului. Să aleagă cele mai actuale și neapărat necesare chestiuni, aceste să le studieze temeinic, și să stăruie continuu și fără preget la executarea conștiențioasă a aceloră în scopul culturii poporului.

Aș crede, că în timp apropiat secțiunile ar trebui mai ales să se ocupe intențiv de următoarele chestiuni:

1. Colaborare intențivă la foaia Asociațiunii, pentru a o face foaie aievea bună, folositoare și cetită.

2. Colaborare la «Biblioteca poporală», ca aceasta să se sporească rapid cu subiecte bine alese și bine lucrate. Totodată să colaboreze la Biblioteca proiectată pentru tinerime.

3. Să compună o serie cât mai variă de conferențe pentru popor și toți membrii secțiunilor să iese în mijlocul poporului, precum unii, spre lauda lor fie zis, au făcut-o și o fac, luminându-l asupra trebuințelor sale multe și mari.

4. Să stăruie în locul prim pentru înființarea de biblioteci populare și agenturi ale Asociațiunii în toate comunele noastre și pentru procurarea aparatelor de proiecțiune pe sama tuturor despărțămintelor.

5. Să chibzuiască și muncească pentru înființarea însoțirilor culturale și economice de tot felul în comune.

Dacă astfel ar lucra membrii secțiunilor, fără a se pierde în vraful prea mare al programelor, adesea neexecutabile; dacă toți membrii, activi și corespondenți, ar deveni de fapt membrii vii ai organizmului sec-

țiunilor, — o eră nouă de fapte frumoase și foarte folositoare ar răsări pentru poporul nostru, și în acest caz cele 4,117 coroane ce au fost necesitate de trebuințele secțiunilor în timp de 6 ani și alte sume ce s'ar cere pe viitor, — n'ar fi sume aruncate în vânt, ci sămânță care răsare, crește și rodește din belșug; iar existența secțiunilor nu ar mai fi disputată ca o chestie fără rost, ci li-s'ar recunoaște din toate părțile dreptul la vieață.

R. Simu,

membru al secț. econ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii

1906.

A. Premii pentru cărți publicate.

I. *Premiul Năsturel*, de 4,000 Lei, se va da în sesiunea generală din anul 1907 unei cărți scrise în limba română, *cu conținut de orice natură*, care se va judecă de meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse la concursul acestui premiu este până la 31 Octomvrie 1906.

II. *Marele Premiu Năsturel*, de 12,000 Lei, se va da în sesiunea generală din anul 1909 unei cărți scrise în limba română, *cu conținut de orice natură*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1904 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu este până la 31 Octomvrie 1908.

Notă. — În privința Premiilor Năsturel se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

«In tot anul Societatea Academică Română va aveà a premià din veniturile fondului Năsturel o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de cătră Societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

«1. In trei ani consecutivi, dearândul, se va decerne câte un premiu de patru mii Lei noi, No. 4,000 L. n., minimum, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

«2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12,000 L. n., carele se va numi «Marele Premiu Năsturel», operei care va fi judecată ca publicațiune de căpetenie ce va

fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

«Operele, ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii, vor tracta cu preferință despre materiile următoare :

«a) Scrieri serioase de istorie și de științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

«b) Scrieri de religie ortodoxă, de morală practică și de filosofie;

«c) Scrieri de științe politice și de economie socială;

«d) Tractate originale despre științele exacte;

«e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie și de geografie, în cari să între și istoria și geografia României, dicționare generale sau parțiale de științe exacte, de arte și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucruri utile și bine întocmite;

«f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metod și ca cuprins;

«g) Dicționare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

«h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relativ la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura și chiar opere muzicale serioase, pe cari aceste toate Societatea Academică Română le va putea aprecia, atunci când își va întinde activitatea ei și asupra tuturor materiilor de bele-arte;

«i) Scrieri de pură literatură română, în proză și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase — mai ales subiecte naționale — și ori ce alte opere de înaltă literatură. Acestea mai cu samă aş dori să se acorde «Marele Premiu Năsturel», când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale.»

III. *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea literară, pentru o scriere de literatură sau de filologie, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1904 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

IV. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, — de cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

V. *Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public*, de 1,500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1907 pentru cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1. Noemvrie 1902 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

VI. *Premiul Statului Lazăr*, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din anul 1908, prin Secțiunea științifică, pentru o scriere cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1907, sau pentru cea mai importantă invențiune științifică făcută dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1907.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1907.

VII. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1908, prin Secțiunea științifică, pentru scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1907.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1907.

VIII. *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5,000 Lei se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea istorică, pentru o scriere istorică, economică, juridică sau filozofică, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1904 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

IX. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, pentru scrieri de literatură sau de filologie, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

X. *Premiul Hagi-Vasilie*, de 5,000 Lei, se va da la sesiunea generală din 1912, prin Secțiunea istorică, pentru scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent și publicată în timpul dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1911.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1911.

Notă. Se pun în vederea concurenților următoarele articole din Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice, votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 4. Operele publicate vor fi prezentate la concurs de autorii lor în câte 15 exemplare pe lângă o cerere scrisă, în care se va arăta totdeauna anume premiul la care concurează.

Un autor nu poate prezenta în același an aceeași scriere la mai multe premii nici mai multe scrieri la diferite premii.

O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Octombrie) fixat în art. 3.

Art. 5. O scriere prezentată într'un an la un premiu și nepremiată poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaș sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părți esențiale în nouă edițiune publicată de autor în viață.

Art. 6. Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. De asemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

Art. 7. La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întregă, ci și parte dintr'o operă, cu condițiune ca această parte să fie completă.

Art. 8. La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de ori ce natură; la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie, scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral de ori ce natură (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent.

Art. 9. La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va tracta despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.

Art. 10. Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul proprii traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

Art. 11. Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

În cazuri cu totul excepționale și numai în timp de un an dela adoptarea acestui regulament, se vor putea admite la premii și cărți scrise cu altă ortografie, cu condiție însă ca să fi fost imprimate afară din Regatul României.

Art. 12. Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs, iar autorii, spre a primi premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor.

* * *

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

1. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 10,000 lei, dimpreună cu procentele acestei sume dela 1891 până la acordarea premiului, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre :

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor. — (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare :

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și stânga Dunării de jos.

2. Teoriile vechi și nouă despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.

3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăturirile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea imperiului bulgar.

4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.

5. Originile Principatelor române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiințios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septembrie 1906.

II. *Premiul Statului Lazăr*, de 5,000 Lei. se va da în sesiunea generală din 1907, prin secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului :

Cercetări originale asupra pelagrei în vederea etiologiei și combaterii boalei. — (Deciz. 26 Martie 1902).

Lucrarea va cuprinde :

1. Izolarea materiilor toxice ale porumbului stricat.

2. Determinarea varietăților porumbului și a gradului de alterațiune, precum și a altor condițiuni în cari se dezvoaltă acele materii toxice.

3. Stabilirea acțiunii patologice a acelor materii toxice.
4. Stabilirea legăturii între substanțele vătămătoare ale porumbului și pelagră.
5. Stabilirea specificității pelagrei și a substanțelor specifice active contra acestei boale.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septembrie 1906*.

III. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1907, prin *Secțiunea literară*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Înrîuririle curentelor străine în evoluțiunea limbii și literaturii române în secolul XIX. — (Deciz. 3 Aprilie 1902).

Lucrarea se va face după următorul program:

Starea culturală a țărilor la sfârșitul secolului XVIII.

Elementul slavon și elementul grecesc în limba vorbită și scrisă.

Invățământul public și privat sub înrîurirea grecească.

Manifestarea curentului francez la noi în educațiunea claselor superioare.

Văcăreștii și poezia lor. Cum se învață limba românească? Mișcarea literară sub domnia lui Caragea Vodă. Teatrul dela Cișmeaua roșie și Domnița Ralu.

Alexandru Suțu Vodă și eforia teatrelor din țară.

George Asachi și George Lazăr. Școala românească și începuturile ei.

Eliade Rădulescu. Tipografiile române și cărțile bisericești și didactice.

Curierul românesc și Albina Moldovei.

Societatea filarmonică din București și Iași. Eliade, Gâmpineanu, Aristia, Asachi. Începuturile teatrului român. Scriitori și traducători dramatici.

Limba oficială, limba literară și limba vorbită. Primii poeți și primele poezii.

Curierul de ambe-sexe. Teatrul străin și teatrul român. Lupta pentru statornicirea progresului scenei naționale. V. Alexandri, C. Negruzzi, M. Kogălniceanu. Mișcarea literară în Moldova. Scrieri și publicațiuni.

Repertoriu. Actori. Rezultate obținute.

Inrîurirea educațiunii date tinerimii române în Franța și Germania asupra culturii naționale.

Pruncul român. — Zimbrul. — Gazeta Moldovei.

Starea societății române la mijlocul veacului trecut. Limba și literatura în școală și societate.

Sf. Sava și Academia Mihăileană. Mișcarea de reînviere culturală.

Gazeta Transilvaniei. — Foaia pentru minte, inimă și literatură.

Duelgii și Bonjuriștii. Influența franceză și influența germană asupra spiritelor și năravurilor noastre sociale în acea epocă.

Teatrele (francez, german, italian). Cărțile didactice. Poeziile, romanele străine și influența lor asupra noastră.

Profesorii ardeleni, bănățeni și bucovineni și înfriurirea curentului germano-latin asupra culturii naționale.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septemvrie 1906*.

IV. *Premiul Neuschotz*, de 2,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1907, prin *Secțiunea istorică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoricul Căilor ferate din România și influența lor din punctul de vedere economic, social și politic. — (Deciz. 6 Aprilie 1902.)

Lucrarea va cuprinde:

I. — 1. Istoricul concesiunilor și proiectelor anterioare concesiunilor Strussberg și Offenheim.

2. Concesiunile Strussberg și Offenheim. Căderea lui Strussberg, constituirea Societății de acționari care a luat continuarea afacerii.

3. Organizarea Căilor ferate, controlul Statului. Principiile de exploatare, rentabilitatea, serviciile ce aduceau Căile ferate dezvoltării economice a țării în timpul cât a existat societatea acționarilor Căilor ferate.

4. Dificultățile interioare și exterioare și nemulțămirea la cari a dat loc regimul Căilor ferate. Motivele pentru cari s'a luat în vedere răscumpărarea lor.

II. — 5. Diferitele proiecte de răscumpărare anterioare celui adus la îndeplinire în 1879. Bazele lor, cauzele pentru cari n'au izbutit. Răscumpărarea căilor ferate române. Bazele, pedecile, acțiunile juridice, conversiunile acțiunilor și obligațiunilor. Transferarea scaunului social la București și dizolvarea și lichidarea Societății. Rezultatele și consecințele apropiate și depărtate ale răscumpărării.

6. Căile ferate făcute de Stat până la 1882 pentru completarea rețelei. Celelalte linii făcute până la 1900. Linii de construit. Organizarea administrațiunii Căilor ferate dela răscumpărare (legi, regulamente, decrete, deciziuni).

7. Răscumpărarea liniei Cernavoda-Constanța și luarea în posesiune a liniei Iași-Ițcani.

8. Costul total al Căilor ferate române cu valoarea sumelor într'adevăr întrebuințate la construirea lor și a îmbunătățirilor aduse, precum și arătarea valorilor nominale și reale ale împrumuturilor făcute în acest scop.

Notă. Partea aceasta nu se va tracta numai sumar, cum e indicată anual în statisticile publicate de Direcțiunea C. F. R., ci după Expunerea situațiunii tezaurului, care se publică în toți anii, după rapoartele făcute la Cameră pentru bugetele Căilor ferate, etc.

9. Principalele refecțiuni, lucrări de artă și construcțiuni de natură a permite o exploatare mai bună și mai intensă a liniilor.

10. Veniturile și cheltuelile Căilor ferate dela răscumpărare, arătate pe principalele categorii și discutându-se chestiunea rentabilității.

III. - 11. Principiile de tarifare ale Căilor ferate române. Criticele aduse. Sistemele de tarife internaționale, locale, etc. Urmările lor comerciale.

12. Foloasele indirecte ale Căilor ferate române din diferite puncte de vedere.

13. Efectele sociale ale Căilor ferate. Diferitele școli speciale create de Căile ferate. Instituțiunile patronale ale Căilor ferate. Atelierele lor.

14. Considerațiuni generale, concluziuni, propuneri și perspective pentru viitor.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septemvrie 1906*.

V. *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1908, prin *Secțiunea istorică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Domniile române sub Regulamentul Organic până la 1848. — Deciz. 1 Aprilie 1903).

Lucrarea se va face după următorul program:

Regulamentul Organic a dat țerii prima întocmire pe baze moderne.

Se va arăta ce părți din acel instrument sunt dezvoltări și precizări de instituțiuni ce existau în țerile române, și cari părți conțin inovațiuni.

Se va arăta cari sunt părțile lui dăunătoare pentru dezvoltarea ulterioară a țerii și mai ales pentru situațiunea țăranilor.

S> vor deosebi părțile cari provin din instrucțiunile rusești, cele cari reprezintă vederi ale lui Kiseleff sau ale lui Mințiaki, și părțile cari provin din colaborarea boierilor români.

Se va arăta de ce spiritele înaintate au fost ostile Regulamentului Organic.

Se va arăta dezvoltarea ce a luat producțiunea și exportul țerii dela 1830 la 1848.

La Domniile regulamentare, adecă în Muntenia Alexandru Ghica (1834—1842) și Gheorghe Bibescu (1842—1848), iar în Moldova Mihaiu Sturdza (1834—1849), se va dezvoltă, afară de istoria diplomatică a acelei epoce, și curenții de idei ce s'au ivit și s'au întărit în timpul perioadei regulamentare, producând mișcarea dela 1848, și s'au formulat în mod definitiv în cerințele Divanului ad-hoc.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septemvrie 1907*.

VI. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1908, prin *Secțiunea istorică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria lui Mihaiu Viteazul, 1593—1601. — (Deciz. 1 Aprilie 1903).

Lucrarea va cuprinde, după o scurtă privire asupra domniilor imediat anterioare și asupra stării economice, culturale și financiare a țării, o schiță asupra carierei lui Mihaiu Viteazul, înainte de a ajunge Domn, și o povestire a domniei lui dela suirea pe tron și până la moartea lui. Se vor expune toate faptele și toate relațiunile lui cu țerile vecine și se vor studiă urmările ce a avut domnia lui asupra dezvoltării interne a țării și asupra situațiunii ei politice după moartea lui. Autorul va țineă cont de toate izvoarele publicate, mai ales de cele conținute în colecțiunea Hurmuzaki și după puțință și de cele interne inedite. Lucrarea întregă va cuprinde 400–500 pagini în 8°. Indicațiunea izvoarelor va fi cât se poate mai minuțioasă, completă și exactă.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septembrie 1907*.

VII. *Premiul Ioan Țalinderu*, de 1.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1908, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Monografia economică, statistică și socială a unei comune rurale din România. — (Deciz. 28 Martie 1906).

Autorii se pot povățui, între altele, după lucrările de aceeaș natură ale Drului A. Buchenberger, în special ancheta agrară a Marelui Ducat de Baden și principiile politice agrare germane (*Grundzüge der deutschen Agrarpolitik*, I); după lucrările lui Leplay (colecțiunea intitulată: *Les ouvriers européens*), mai ales pentru metoda acestui autor, precum și *Monographies des communes*, și după alte lucrări de acest fel.

Autorii se mai pot povățui după programul de monografie alcătuit și publicat de Ministerul de Interne în 1903, atât ca cârtică deosebită, cât și în «Monitorul Oficial» Nr. 166 din 18 Octombrie 1903. Dela 1903 au apărut un mare număr de monografii de comune, atât din țară cât și din Transilvania și Bucovina.

Nu se cere o lucrare așa de dezvoltată ca aceea, de altfel escelentă, a preotului I. Antonovici din Bârlad despre comuna Bogdana, care are 478 + 188, adică 666 de pagini de format mare, cu ilustrațiuni etc., dar nici atât de scurtă, cum e de exemplu monografia comunei Priboeni din Muscel de dl Rădulescu-Codin, care nu e decât de 44 de pagini mici.

Materia să fie de cel puțin 100 de pagini octav.

Chestiunile de tratat sunt cele din programul Ministerului de interne din 1903, cu următoarele deslușiri:

1. Istoricul comunei poate să nu fie făcut decât pentru secolul trecut. Dacă însă se leagă fapte istorice vechi ori legende de comuna descrisă, ele se vor relată exact și pe deplin.

2. Să se dea cea mai mare atențiune chestiunilor economice și să se facă o socoteală foarte exactă de ceea ce câștigă într'un an, din toate îndeletnicirile și din toate prilejurile lor de venit, sau din toate ajutoarele ce primesc, vre-o 2–4 familii de țărani de diferite condițiuni, și de toate

cheltuielile, pentruca să se știe precis care este budgetul unei familii de țăran.

3. Intrebările, în număr de 13, privitoare la conștiința națională și la politică, dela sfârșitul programului din 1903, să nu se trateze în mod oficial convențional, ci să se relateze sincer și din observațiuni proprii adevărul, așa cum este, bun sau rău, căci relațiunile convenționale ne lasă tot în ignoranța totală de mai nainte.

4. Autorii să nu se mai întinză asupra chestiunilor de folklore, căci acestea întră într'altă ordine de idei.

5. Autorii se caute să precizeze cu cifre tot ce descriu, fiindcă numai așa va fi folositor materialul lor. Resursele țăranilor, prețul cât îi costă pământul luat dela arendași, când se ține seamă de tot ce au de făcut, de plătit și de dat, greutatea vitelor de muncă care indică puterea lor, hrana persoanelor — toate acestea și în genere tot ce se poate pune în cifre, să fie dat sub această formă.

6. Să se observe că în programul dela 1903 sunt părți cari nu se aplică oricărei comune. De ex. la proprietatea funciară, chestiunile 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 sunt privitoare la moșneni sau răzeși; ele nu privesc deci comunele unde nu sunt răzeși sau moșneni.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1907*.

VIII. *Premiul statului Lazăr*, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin *Secțiunea științifică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Politica agrară a României și înrîurirea ce ea a avut asupra stării economice și sociale a populațiunii rurale. — (Deciz, 20 Martie 1904).

Politica agrară a României, începând dela 1800 până în zilele noastre.

Înrîurirea ce politica agrară de pe vremuri a avut asupra stării morale, sociale și economice a populațiunii rurale.

Autorul, împărțind lucrarea în mai multe epoce, va descrie pentru fiecare, nu numai legislațiunea agrară a fiecărei epoce, dar și reglementarea sa prin ordonanțe sau alte dispozițiuni administrative.

Se va cercetă întrucât unele legi agrare au contribuit la emigrarea populațiunii peste Dunăre și în alte părți.

Înrîurirea legislațiunii agrare asupra populațiunii rurale va fi întemeiată cât mai mult pe documente atât oficiale, cât și particulare.

Va fi binevenită o schițare a legislațiunii agrare a țărilor învecinate cu România.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1908*.

IX. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din anul 1909, prin *Secțiunea științifică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Studiul țăntarilor din România, ca propagatori ai malariei, și cercetarea mijloacelor practice pentru stângerea ucestei boale. — Deciz. 20 Martie 1904).

Ăutorii se vor conduce după următoarea programă:

1. Descripțiunea amănunțită, originală, a diferitelor specii și varietăți a țânțarilor din diferitele regiuni ale țării, comparându-se țânțarii din regiunile cele mai bătuite de malarie cu cei din regiuni mai mult indemne.

2. Un studiu amănunțit asupra țânțarilor, cari la noi transmit malarie, examinându-se anume și locurile unde ei se găsesc, când și unde depun ouăle, perioadele dezvoltării lor, când încep să sboare și să înțepe.

3. Anatomia țânțarilor în raport cu dezvoltarea în interiorul lor a diferitelor forme și varietăți ale parazitului malariei.

4. Studiu asupra întinderii malariei și a diferitelor forme ale boalei în toată țeara, pe baza examinării sângelui. Malaria la copii în raport cu boala la adulți și cu rezistența împotriva boalei.

5. Propuneri asupra prevenirii boalei în raport cu condițiunile locale, economice, igienice, cu viața și obiceiurile populațiunii în orașe și la țară.

6. Un studiu critic asupra metoadelor întrebuițate în diferite țări pentru combaterea malariei în vederea celor cari vor trebui aplicate la noi.

7. Studiu amănunțit, pe baza experiențelor personale, al unei localități din cele mai bătuite, al măsurilor luate și al rezultatului obținut în combaterea boalei.

8. Un plan practic și dezvoltat în mod amănunțit pentru stârpirea boalei în orașe și la țară.

9. Lucrarea va fi însoțită de fotografii și preparate macroscopice și microscopice originale asupra țânțarilor din țară în raport cu malarie.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1908*.

X. *Premiul Neuschotz*, de 2,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Industria casnică la Români, trecutul și starea ei actuală. — (Decis. 20 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1908*.

XI. *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1,500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Elementul național în poezia lui Eminescu. — (Deciz. 20 Martie 1904).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1908*.

XII. *Marele Premiu General Ioan Carp și Maria Carp*, de 7,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sintaxa limbii române, studiată în mod istoric și comparativ. — (Deciz. 9 Aprilie 1905).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1908*.

XIII. *Premiul Princesa Alina Știrbei* se va da în sesiunea generală din 1910, prin Secțiunea literară, pentru cea mai bună:

Carte de lectură pentru școlile secundare. — (Deciz. 31 Martie 1898).

«Această carte va cuprinde în întâia parte descripțiuni ale naturii și ale puterilor naturii și în a doua parte narațiuni despre evenimentele istorice însemnate și despre vieța bărbaților celor mari ai națiunii române și ai altor popoare. Descripțiunile sau narațiunile vor fi sau bucăți originale sau traducțiuni bine făcute. În tot cazul, alegerea se va face din tot ce literatura românească sau străină posedă mai clasic și va avea în vedere dezvoltarea iubirii naturii și a simțimentelor patriotice și virtuose. (Din Actul de donațiune).

Premiul este de 8,500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului și cheltuelile de tipărirea scrierii (de minimum 30 coale de tipar garmond) în 1,000 exemplare, din cari 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septemvrie 1909.

XIV. *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1910, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Poezia populară românească, cuprinsul, stilul și versificația ei, studiate în asemănările și în legăturile ei cu poezia românească cultă și cu poezia populară a altor popoare, mai ales a celor vecine, cari au avut influență asupra culturii poporului românesc. Se va studia versificațiunea românească populară și artistică în comparațiune cu cea latină-clasică, cu cea latină medievală și cu cea romanică. - (Deciz. 9 Aprilie 1905).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septemvrie 1909.

XV. *Premiul Adamachi*, de 5,000 Lei divizibil, se va da în sesiunea generală din 1910, prin Secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sufixele de formarea cuvintelor în limba românească, studiate din punctul de vedere al formei, al sensului și al originii lor. — (Deciz. 9 Aprilie 1905).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septemvrie 1909.

XVI. *Premiul Năsturel* din seria A, de 5,000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1910, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Genealogia Basarabilor. — (Deciz. 16 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la 1 Septemvrie 1909.

XVII. *Premiul G. San-Marin*, de 2000 lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului (deciz. 6 Martie 1905), se va da în sesiunea generală din 1910, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Expunerea tuturor felurilor de intervențiune a Statului în relațiunile dintre capital și muncă, în folosul muncitorilor. — (Deciz. 11 Aprilie 1905).

Se vor expune toate felurile de intervențiune, după o clasare proprie.

Ca simplă enumerare, intervențiunile de studiat sunt:

- a) măsuri de igienă, de profilaxie medicală;
- b) măsuri pentru împuținarea accidentelor;
- c) măsuri în interesul instrucțiunii (adecă măsurile prin cari se rezervă copiilor, cari lucrează în industrie, ore pentru a urmă la școală, cursuri complementare ori profesionale de sara pentru lucrători, etc.).
- d) măsuri de protecțiune economică (ca serii oficiale de prețuri, măsurile luate în privința grevelor, interzicerea plății salariului în bonuri sau în lucruri, organe de conciliațiune, regimul sindicatelor, biurouri gratuite de plasare);
- e) organizarea inspectării fabricelor și a atelierelor;
- f) intervenirea statului pentru garantarea lucrătorului în cazuri de accident, de boală și la bătrânețe.

Cu privire la această intervenire se va expune sistemul german de asigurări obligatorii și sistemele bazate pe libertate și pe mutualitate din Belgia, Franca, Anglia, discutând:

1. Care din aceste două sisteme e pe cale de a predomină.
2. Ce foloase sau defecte are fiecare.
3. Care ar fi de introdus în România.

g) se vor arăta încercările făcute pentru a garantă lucrătorul și împotriva lipsei de ocupațiune;

h) se va expune întinderea măsurilor luate în folosul lucrătorilor industriali;

i) se vor arăta măsurile de inițiativă privată luate în diferite țeri de către patroni, asociațiuni, administrațiuni comunale, etc., în folosul muncitorilor (ceea ce se numește instituțiuni patronale) și se vor indica mijloace pentru a desvoltă și în România aceste instituțiuni.

(Căile ferate române, și poate și alte administrațiuni, au economate pentru împiegații și lucrătorii lor; multe fabrici au medici pentru muncitori; unele au făcut casse pentru personalul lor).

Se va arăta, după cercetări personale, care este în starea de azi, în țară, soarta obicinuită a muncitorului îmbătrânit sau rănit printr'un accident, și so va schiță un plan de protecțiune legală.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septemvrie 1909*.

XVIII. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 6000 lei, se va da în sesiunea generală din *1911*, prin *Secțiunea literară*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria școlaei la Români de pretütindenii până la anul 1866. — (Deciz. 22 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septemvrie 1910*.

XIX. *Premiul Statului Lazăr*, de 5000 lei, se va da în sesiunea generală din *1911*, prin *Secțiunea științifică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Animalele domestice din România. — (Deciz. 27 Martie 1906).

Lucrarea se va face după următorul program:

1. Privire istorică asupra animalelor domestice din cele mai vechi timpuri și până astăzi.

2. Studiul zootehnic al diferitelor animale domestice și anume: vitele mari și cele mărunte, precum și paserile de curte, albinele și gândacii de mătasă.

3. Regimul animalelor domestice în diferitele regiuni ale țerii.

4. Comerțul de vite și de produse ale vitelor din vechime și până astăzi.

5. Priviri asupra mijloacelor ce se pot întrebuiți pentru păstrarea raselor locale și ameliorațiunea lor.

6. Ar fi de dorit ca fiecare rassă să fie reprezentată printr'o acvarelă și prin fotografii.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1910.*

XX. *Premiul Năsturel* din Seria A, de 5000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin *Secțiunea științifică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Studiul culcușurilor de petrol din Moldova. (Deciz. 27 Martie 1906).

Autorul va face un studiu complet și amănunțit al culcușurilor de petrol.

Acest studiu va cuprinde 2 părți:

1. Va face un studiu geologic, stratigrafic și tectonic al culcușului sau culcușurilor de petrol.

2. Va face studiul himic al petrolului, arătând substanțele și proporțiunile în cari ele se află în aceste petroluri.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1910.*

XXI. *Premiul Adamachi*, de 500 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1911, prin *Secțiunea istorică*, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Desvoltarea boierilor în Principatele Române. — (Deciz. 16 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la *1 Septemvrie 1910.*

XXII. *Premiul Anastasie Fătu*, de 3000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin *Secțiunea științifică* celei mai bune lucrări scrise în limba română și cuprinzând:

Harta geologică amănunțită a unuia din județele: Suceava, Tulcea sau Mehedinți. — (Deciz. 27 Martie 1906).

Autorii vor face harta amănunțită a unuia din județele sus arătate; vor arăta în colori convenționale marile diviziuni și subdiviziuni geologice ale județului.

Harta va fi însoțită de un memoriu explicativ, în care se vor arăta fosilele pe cari s'au bazat autorii pentru a determina diviziunile și subdiviziunile geologice; vor arăta rocele minerale utile și izvoarele minerale

ce au întâlnit. Acest memoriu va fi însoțit și de o schiță tectonică pe scară redusă.

Memoriul va fi însoțit de rocele și mineralele ce au găsit și mai cu samă de fosilele pe cari s'au bazat ca să facă diviziunile și subdiviziunile geologice, de cari vorbesc și pe cari le-au reprezentat pe hartă.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septembrie 1910.

XXIII. *Premiul Princesa Alina Știrbei* se va da în sesiunea generală din 1914, prin Secțiunea istorică, pentru cea mai bună scriere în limba română despre:

Principiile morale și ereștinești de cari trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor. — (Deciz. 6 Aprilie 1902).

«Această scriere va arăta în mod metodic legile morale cari trebuie să conducă pe om în viață și mijloacele ce trebuie întrebuințate de părinți și de crescători, pentru ca germenii cerințelor morale să fie desvoltați și întăriți treptat în inima copiilor și a tinerimii, pentru ca voința acestora să fie îndrumată cu constanță spre tot ce este bun și virtuos, precum și spre îndeplinirea datoriilor multiple ale omului; în fine pentru ca copiii și tinerimea să fie de timpuriu astfel conduși, ca germenii celor bune să nu fie slăbiți într'înșii, iar germenii celor rele să nu fie oploșiți și încurajați». (Din Actul de donațiune).

Autorii vor avea în vedere și următoarea programă întocmită de Academie:

1. Mamele mai tuturor ființelor viețuitoare de pe pământ își alăptează și cresc singure puii lor. Așa trebuie dar să facă și toate femeile cu copiii lor. Femeea care nu-și apleacă singură copilul nu e mamă adevărată.

2. Copilul se poate încredința îngrijirii unei alte persoane, doicei, numai când mama e bolnavă, și nu-l poate alăpta singură fără pericol pentru sine sau pentru copil. Condițiunile ce trebuie să întrunească doica, anume ca să fie de aceeaș naționalitate și religione, să fie pe deplin sănătoasă, morală, fără deprinderi rele, etc.

3. Părinții trebuie să privegheze neîntrerupt la creșterea copilului, care nu e bine să fie lăsat în sama doicei sau numai în a servitorilor. Simțul părintesc trebuie ținut totdeauna viu în mintea copilului.

4. Când copilul începe a pricepe și a vorbi, părinții îi vor insuflă iubirea și respectul de tată și de mamă, aducându-l în acelaș timp la cunoștința și credința că pe lângă ei mai e un părinte, mai mare și mai puternic, Dumnezeu, care ține pe toți. În legătură cu acestea și treptat, vor învăța pe copil să iubească și să respecte și pe crescătorii, învățătorii și binefăcătorii săi, precum și pe toți cei mai vârstnici decât el, de orice treaptă: numai de omenie să fie.

5. Nu-i vor permite nici odată și sub nici un cuvânt fapte rele sau vorbe reprobabile de morală și de bună cuviință. Muștrările ce vor fi silite a-i face vor fi cumpătate; de asemenea pedepsele, cari nu vor fi dintr'odată aspre, ci treptate și în raport cu greșala.

6. Când copilul se va face mai mare, controlul va fi îndreptat și asupra vieții afară din casă.

7. Părinții sunt datori a învăța pe copil să fie cumpătat, strângător, filantrop și cu durere și milă față de cei nevoiași și de instituțiunile de binefacere. Il vor învăța percepțele sf. Evanghelii și respectul legilor.

8. Părinții vor mai deprinde pe copil a vorbi la început numai limba maternă, învățarea și cultivarea altor limbi putându-se face mai târziu.

9. Îl vor învăța de asemenea să iubească pe semenii săi; să iubească patria, să o apere la nevoie și să-i aducă servicii cât va trăi.

10. Pentru a izbuti însă în toate acestea, părinții vor trebui să premeargă cu exemple bune, să nu facă sau să vorbească nimic din ce ar putea să fie dăunător copilului și să aibă totdeauna în vedere că iubirea și respectul nu pot fi câștigate s'au mântinite, dacă nu sunt observate de amândouă părțile.

Premiul este de 8,500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului și cheltueile de tipărirea scrierii (de minimum 30 coale de tipar garmond) în 1.000 exemplare, din cari 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Terminul prezentării manuscriptelor este până la *1 Septembrie 1913*.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Notă. În vedere concurenților la această a doua serie de premii se pun următoarele articole din Regulamentul votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 19. Manuscriptele se vor prezenta la concurs în termenul fixat în art. 3 până la 1 Septembrie), fără nume de autor, purtând o devizie sau motto; ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reprodușă deviza sau motto din fruntea manuscriptului și în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele cari nu vor fi scrise curat și legibil nu vor fi luate în cercetare.

Art. 21. Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va număra autorului, numai dupăce lucrarea premiată va fi tipărită.

Art. 22. Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului vor rămâne proprietatea Academiei și vor fi incorporate în bibliotecă, în colecțiunea manuscriptelor.

REPERTORIU BIBLIOGRAFIC

al producțiunii literare române din țară pe anul 1905.*)

I. Literatura bisericească.

A. Scrieri religioase.

- Acatistier** — carte de rugăciuni, ed. II, form. 16°, pag. 292, preț. K 1—, Tip. semin. Blaj
- Cinstitul Paraclis al fecioarei Maria**, form. 8°, pag. 16, preț. 10 fil., Tip. W. Krafft, Sibiu.
- Cupariu. R.: Sf. Rosariu**, ed. I, form. 16°, pag. 16, Tip. Aurora, Gherla.
- Domide, Dr. Octavian: Curs complet de învățături după planul, metoda și adese-ori chiar după textul catechismului conciliului tridentin**, de *E. Gausseus* (traducere), ed. I, pag. 288, preț K 2—, Tip. diecez., Gherla.
- Liturghier**, format 8°, pag. 264, preț. K 8—, Tip. semin., Blaj.
- Mangra, Vasilie: Slujba sfințirii bisericii după 2 manuscrise vechi**, form. 8°, pag. 34, Tip. diecez., Arad.
- Patru cântări sfinte**, ed. I, format 16°, pag. 16, preț. 16 fil., Tip. Aurora. Gherla.
- ** Rugăciuni pentru mângăierea celor năcăjiți**, form. 8°, pag. 16, preț. 12 fil., Tip. Minerva, Orăștie.
- Șandor, Ioan: Mântuirea sufletului**, ed. I, form. 16°, pag. 206, preț. 60 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Suciu, V.: Tatăl nostru** (carte de rugăciune), ed. I, form. 16°, pag. 80, preț. 32 fil., Tip. semin., Blaj.
- Todoran, A.: Izvorul îndurărilor**, ed. II, form. 16°, pag. 48, preț. 20 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- **Minunile Preasfintei Maicei Domnului**, ed. I, form. 16°, pag. 52, preț. 30 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Un iezuit din România: Iubire cătră Preacurata**, ed. I, form. 8°, pag. 408, preț K 1-50, Tip. semin., Blaj.
- Un preot: Cărticea Sf. Antoniu**, form. 16°, pag. 60, preț. 30 fil., Tip. Aurora, Gherla.

B. Cărți de administrație bisericească.

- Conzistoriul arhidiecezan, Sibiu: Protocolul sinodului ținut la anul 1905**, form. 8°, pag. 144, Tip. arhid., Sibiu.
- Conzistorul gr.-ort. rom. al Aradului: Protocolul sesiunii sinodale din an. 1905**, form. 8°, pag. 176, Tip. diecez., Arad.

II. Literatura școlară.

A. Scrieri pedagogice.

- Șpan, Dr. P.: Poveștile în educația școlară**, ed. II, form. 8°, pag. 96, preț. K 2—, Tip. arhid., Sibiu.

B. Scrieri didactice.

- Alexi, Ioan: Catechismul de mijloc**, ed. XVI, pag. 72, preț. 40 fil., Tip. diecez., Gherla.
- Barbu, Dr. P.: Catechism**, ed. V, form. 8°, pag. 72, preț. 40 fil., Tip. diecez., Arad.
- **Istorie bisericești**, ed. III, form. 8°, pag. 61, preț. 30 fil., Tip. diecez., Arad.
- **Istorie biblice**, ed. V, form. 8°, pag. 68, preț. 30 fil., Tip. diecez., Arad.
- **Simple istorioare religioase morale și momente din viața lui Iisus**, ed. III, form. 8°, pag. 43, preț. 30 fil., Tip. diecez., Arad.

*) Pe baza rapoartelor întrate dela librăriile editoare.

- Goldiș, Vasilie*: Elemente din constituția patriei sau drepturile și datorințele cetățenești, pentru școala poporală, ed. II, form. 8°, pag. 48, preț. 40 fil., editor H. Zeidner, Brașov.
- Groșșorean, Iuliu*; Abecedar maghiar pentru clasa a doua, ed. I, form. 8°, pag. 71, preț. 50 fil., Tip. dieceez., Arad.
- A doua carte de cetire pentru elevii școlii populare, ed. III, form. 8°, pag. 68, preț. 40 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Limba maghiară, manual pentru elevii școlilor populare române, ed. I, form. 8°, pag. 96, preț. 50 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Hurducaciu, I.*: Aritmetica pentru școlile populare, cl. II, III și IV, ed. I, form. 8°, pag. 32, (?) preț. à 20 fil., Tip. semin., Blaj.
- Koos, Fr. și Goldiș, V.*: Abecedar, întâia carte pentru deprinderea limbei maghiare în școlile populare, ed. V, form. 8°, pag. 101, preț. 40 fil., editor H. Zeidner, Brașov.
- Marcu, Dr. I.*: Catechism pentru gimnaziul inferior, ed. II, form. 8°, pag. 264, preț. K 1-70, Tip. semin., Blaj.
- Moldovan, Ios. și consotii*: Abecedar, carte de cetire cl. I, ed. V, form. 8°, pag. 71, preț. 40 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Negruțiu, I. F.* — *Ungureanu, P.*: Exerciții maghiare, form. 8°, pag. 112, preț. 50 fil., Tip. semin., Blaj
- Onițu, Virgil*: Carte de cetire pentru cl. III gimn. și reală, ed. II, form. 8°, pag. 210, preț. K 3.— Editura dir. școlilor medii rom. (?), Brașov.
- Petri, Vasilie*: Non Abecedar românesc, ed. XVI, form. 8°, pag. 103, preț. 50 fil., Tip. Iosif Drotleff, Sibiiu.
- Popea, Ioan*: Carte de cetire pentru cl. I și II gimnazială și reală, seminare pedagogice și școala superioară de fete, ed. V, form. 8°, pag. VIII și 258, preț. K 2-40, editor H. Zeidner, Brașov.
- Popescu. I.*: Carte de cetire II pentru școlile populare române, ed. X, form. 8°, pag. 112, preț. 60 fil., Tip. arhid., Sibiiu.
- Popescu—Șpan*: Carte de cetire III, ed. VII, form. 8°, pag. 292, preț. K 1-20, Tip. W. Krafft, Sibiiu.
- Pușcariu, Dr. II.*: Istoria biblică, form. 8°, pag. 140, leg. 60 fil., neleg. 50 fil., cu ilustrațiuni, Tip. arhid., Sibiiu,
- Putnokoy, N.*: Legendar maghiar-român, partea II, ed. VI, form. 8°, pag. 80, preț. 60 fil., Tip. arhid., Sibiiu.
- Stanca, Iosif*: Curs practic de istoria literaturii române, ed. I, form. 8°, pag. 52, preț. 40 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Stef, Nicolae*: A treia carte de cetire pentru școlile populare, ed. I, form. 8°, pag. 126, preț. 60 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Vancea, Dr. I.*: Testamentul vechiu, ed. VII, pag. 131, preț. 60 fil., Tip. dieceez., Gherla.
- Vancu, Ioan*: Exerciții intuitive, ed. I, form. 8°, pag. 100, preț. 50 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Vlassa, E.*: Aritmetica pentru clasa I gimnazială, ed. II, form. 8°, pag. 136, preț. K 1-40, Tip. semin., Blaj.
- Vuia, Iuliu*: Carte de cetire pentru clasa III și IV, ed. I, form. 8°, pag. 93, preț. 60 fil., Tip. dieceez., Arad.
- Curs practic de limba maghiară pentru școlile primare, ed. I, form. 8°, pag. 182, preț. 60 fil., Tip. dieceez., Arad.

C. Programe școlare.

- Bologa, Dr. V.*: Anuarul XIX al școlii civile de fete a Asociațiunii, pe an școlar 1904/5, form. 8°, pag. 54, Tip. arhid., Sibiiu.
- Lăpădat, D.*: Anuarul V al școlii primare din Săliște pe an. școl. 1904/5, form. 8°, pag. 34, Tip. arhid., Sibiiu.

- Gheție, Ioan*: Al XLII-lea Raport gimnazial din Năsăud, form. 8°, pag. 176, Tip. G. Mateiu, Bistrița.
- Onițiu, Virgil*: Anuarul gimnaziului gr.-or. român din Brașov, pe an școl. 1904/5, an. 41, form. 8°, pag. 160. Editura dir. școalelor medii gr.-or. rom. din Brașov. (?)
- Oprîșa, Dr. P.*: Anuarul XXIX al gimnaziului din Brad pe an școl. 1904/5, form. 8°, pag. 94, Tip. arhid., Sibiu.
- Programa gimnaziului din Blaj**, pe an 1904/5, form. 8°, pag. 238, Tip. semin., Blaj.
- Roșca, Dr. E.*: Anuarul XXI al seminarului Andreian pe an. 1904/5, form. 8°, pag. 87, Tip. arhid., Sibiu.
- Stefanica, Vasile*: Programa școalelor civile din Beiuș pe an. 1904/5, form. 8°, pag. 152, Tip. semin., Blaj.

III. Literatură frumoasă.

Poezii.

- Botiș-Cioban, Maria*. Poezii, ed. I, form. 8°, preț. K 1—, Tip. diecez., Arad.
- Goga, Octavian*: Poezii, (retip. din „Luceafărul“), ed. I, form. 8°, pag. 124, preț. K 2—, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.

IV. Literatură dramatică.

- Ipan, A. I.*: Pețitorii, comedie în trei acte, (retip. din „Tel. Român“), form. 8°, pag. 41, Tip. arhid., Sibiu.

V. Novele, schițe, romane etc.

- Agârbiceanu, Ion*: Dela țară, (o parte retip. din „Luceafărul“), ed. I, form. 8°, pag. 154, preț. K 150, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.
- Bârsan, Zaharie*: Ramuri (retipărire din „Gazeta Transilvaniei“), ed. I, pag. 154, preț. K 2—, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.
- Ciocârlan, Ion*: Trainul nostru (retip. din „Sămănătorul“ și alte reviste), ed. I, form. 8°, pag. 126, preț. K 150, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.
- Ciura, Alexandru*: Icoane (retip. din „Luceafărul“), ed. I, form. 8°, pag. 107, preț. K 120, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.
- Lăpădat, I. Al.*: Novele istorice, form. 8°, pag. 116, preț. 30 fil., (Nr. 22 al „Bibl. popor. a Asociațiunii“), Tip. W. Krafft, Sibiu.
- Petrescu, Horia P.*: Novele de M. Gorki, (traducere), ed. I, form. 8°, pag. 112, preț. K 1—, Tip. „Luceafărul“, Budapesta.

VI. Istoria literaturii, critică, etc.

- Bcu, Dr. I., Bologa, Dr. V. și Borcia, Dr. I.*: Vasile Alecsandri, (Trei conferințe publice, retip. din rev. „Transilvania“), form. 8°, pag. 64, Tip. arhid., Sibiu.
- Bunea, Dr. Augustin*: În amintirea lui Cipariu (panegiric, retip. din „Unirea“), ed. I, form. 8°, pag. 24, preț. 50 fil., Tip. semin., Blaj.
- Ghibu, Onisifor*: Limba nouălor cărți bisericești (retip. din „Tel. Rom.“), form. 8°, pag. 103, Tip. arhid., Sibiu.
- Pop, Gavrilă*: Odele lui Q. Horatius f. II (traducere), form. 16°, pag. 160, preț. 40 fil., Tip. semin., Blaj.
- Rațiu, Dr. I.*: Timoteiu Cipariu (retip. din Programa gimnaziului din Blaj pe an. 1904/5), ed. I, form. 8°, pag. 110, preț. K 1—, Tip. semin., Blaj.
- Vasile Cârlova (cu portretul poetului V. Cârlova), ed. I, form. 8°, pag. 76, preț. K. 1, Tip. semin., Blaj.

VII. Scrieri populare.

- Boca, Aron*: Doine, lacrimi, ed. I, form. 16°, pag. 23, preț. 16 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Povești instructive, ed. I, form. 16°, pag. 26, preț. 16 fil., Tip. Aurora, Gherla.

- George Șincai, ed. I, form. 16°, pag. 13, preț. 16 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Bogdan-Hoya, Dr. A.*: Cântece de copii și jocuri, ed. I, form. 8°, pag. 62, Editura Li-brăriei Ciureu, Brașov.
- Dăian, Dr. E.*: Ursu Broina, ed. I, form. 8°, pag. 31, preț. 30 fil., Tip. „Carmen“ Petru P. Barițiu, Cluj.
- Marian, G.*: Din isprăvile Ini Huhu, ed. I, form. 8°, pag. 16, preț. 16 fil., Tip. Minerva, Orăștie.
- Moldovan, Silvestru*: Nichita Balica (Biblioteca „Foi Poporului, cu o ilustrație), ed. II, form. 8°, pag. 42, preț. 20 fil., Tip. Foi Poporului, Sibiu.
- Pop-Reteganul, I.*: 125 chiuituri, ed. II, form. 16°, pag. 36, preț. 20 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Cele 12 Vineri, ed. III, form. 16°, pag. 13, preț. 16 fil., Tip. Todoran, Gherla.
- Roman, Ioan*: Despre păcatele sătenilor (căzanie populară), ed. I, form. 8°, pag. 36, preț. 20 fil., Tip. „Carmen“ Petru P. Barițiu, Cluj.

VIII. Literatura istorică.

- Aron, N.*: Monografia comunei Galați (retip. din „Telegraful Român“), cu ilustrațiuni, form. 8°, pag. 76, preț. 60 fil., Tip. arhid., Sibiu.
- Bocu, Sever*: Die Bedeutung des Romänischen Elementes, ed. I, form. 8°, preț. 60 fil., Tip. „Tribunei“, Arad.
- Non quis, sed quid*: Fragmente istorice. Partea III. Despre boerii din țara Făgărașului (retipărire din „Telegraful Român“), ed. I, form. 8°, pag. 122, Tip. arhid., Sibiu.
- Oprîșa, Dr. P.*: Andreiu Șaguna (Cuvânt ocazional, retip. din „Telegraful Român“), form. 8°, pag. 36, Tip. arhid., Sibiu.
- Pușcariu, Dr. II.*: La Ierarchia Românilor din Ardeal (retip. din „Teleg. Rom.“), form. 8°, pag. 88, Tip. arhid., Sibiu.
- Vancu, Petru*: Monografia comunei Măderat, ed. I, form. 8°, preț. K 1.—, Tip. dieez. Arad.

IX. Literatura economică.

- Lăpădatu, I. I.*: Efectele publice (retip. din „Revista Economică“), form. 8°, pag. 64, preț. K 1.—, Tip. arhid., Sibiu.
- Negruișu, I. F.*: Impărțirea, lucrarea și îngrijirea unei moșii (Nr. 20 al Bibl. popor. al Asociațiunii), form. 8° mic, pag. 41, preț. 20 fil., Tip. arhid., Sibiu.
- Popp, Constantin*: Băncile române (Bibl. Băncilor Nr. 2, retip. din „Revista Economică“), form. 8°, pag. 39, preț. 50 fil., Tip. arhid., Sibiu.
- Reuniunea economică din comitatul Timiș*: Anuarul reuniunii pe 1904/5, an. I, form. 8°, pag. 16, preț. 30 fil., Tip. Minerva, Orăștie.

X. Literatura științifică și enciclopedică.

- Barcianu, Dr. D. P.*: Dicționar germân-român, ed. III, form. 8°, pag. 1020, preț. K 8.—, Tip. W. Krafft, Sibiu.
- Cheșianu, Dr. Ambrosiu*: Bureții comuni (retip. din Programa gimn. de pe an. 1903/4), ed. I, form. 8°, pag. 68, preț. 40 fil., Tip. semin., Blaj.
- Mocsanyi, Alex. de*: Religione și știință, form. 8°, pag. 47, preț. K 1.—, Tip. W. Krafft, Sibiu.

XI. Diverse.

- Boila, Dr. Romul*: Dreptul de alegător, ed. I, form. 8°, pag. 98, preț. 50 fil., Tip. semin., Blaj.
- Cabalistica*, carte de noroc, ed. I, form. 16°, pag. 20, preț. 20 fil., Tip. Aurora, Gherla.
- Cosma, Dr. Aurel*: Dela Oena, ed. I, form. 8°, Tip. Tribunei, Arad.
- Cristea, Dr. M. E.*: Iconografia și întocmirile din internul bisericii răsăritene, form. 8°, pag. 318, preț. leg. K 6.—, neleg. K 5.—, cu ilustrațiuni (retip. din „Tel. Rom.“), Tip. arhid., Sibiu.

- Frâncu, Dr. A.*: *Ce să facem?* ed. I, form. 8°, pag. 32, preț. 20 fil., (Bibl. popor. a desp. Cluj), Tip. „Carmen“ Petru P. Barițiu, Cluj.
- Librăria arhidiecezană, Sibiu*: *Catalogul cărților*, ed. I, form. 8°, pag. 52, Tip. arhid., Sibiu.
- Moldovan, Silvestru*: *Catedrala*, număr unic ocazional la sfârșitul catedralei din Sibiu (cu 6 ilustrații) form. 4°, pag. 12, preț. 30 fil., Tip. Foi Poporului, Sibiu.
- Muzeul Asociațiunii*: *Consemnarea contribuțiilor*, form. 8°, pag. 16, Tip. arhid., Sibiu.
- Onișor, Dr. Victor*: *Legile grănițerilor năsăudeni*, ed. I, form. 8°, pag. 80. preț. K 1—, Tip. G. Mateiu, Bistrița.
- Păcat și ispășire* (ret. din „Unirea“), ed. I, form. 16°, pag. 48, preț. 20 fil., Tip. semin., Blaj.
- Popovici, T.*: *Dicționar de muzică*, form. 8°, pag. 159, preț. K 250, Tip. W. Krafft, Sibiu.
- Reuniunea femeilor române, Sibiu*: *Raport despre a 40-a adunare generală*, form. 8°, pag. 31, Tip. arhid., Sibiu.
- Russu-Șirianu, Ioan*: *Biruința dela Chișineu*, ed. I, form. 16°, Tip. Tribunei, Arad.
- Șuluțu, Iosif Sterca*: *Vorbirile ținute din incidentul serbărilor Asociațiunii* (retip. din „Transilvania“) form. 8°, pag. 28, Tip. arhid., Sibiu.
- Sus gaini* (?), ed. I, form. 8°, pag. 8, preț. 6 fil., Tip. semin., Blaj.
- Todică, Gavr.*: *Vulcanismul* (Bibl. popor. a Asoc. Nr. 19), form. 8° mic, pag. 52, preț. 20 fil., Tip. arhid., Sibiu.
- Voileanu, Mateiu*: *25 de ani din viața Reunionii române de muzică din Sibiu*, form. 8°, pag. 196, preț. K 2—, Tip. arhid., Sibiu.
- Zahan, I.*: *Cele două conștiințe* (traducere, ret. din „Unirea“), ed. I, form. 16°, pag. 138, preț. 30 fil., Tip. semin., Blaj.

BCU Cluj *XII. Literatura calendaristică.* Bibliography Cluj

- Apolzan, I.*: *Micul Calendar pro 1906*, form. 16°, pag. 128, preț. broș. 40 fil., leg. 70 fil., Tip. arhid., Sibiu.
- Botiș, Dr. Teodor*: *Calendarul diecezan al Aradului pe an. 1906*, form. 8°, pag. 176, preț. 40 fil., Tip. diecez., Arad.
- Călințarul dela Cluj*, form. 8°, pag. 56, preț. 14 fil. (Bibl. popor. a desp. Cluj), Tip. „Carmen“ Petru P. Barițiu, Cluj.
- Calendar pentru popor*, an. III, form. 8°, pag. 48, preț. 40 fil., Tip. Franklin-Társulat, Budapesta.
- Calendarul pentru toți*, an. III, form. 8°, pag. 92, preț. 80 fil., Tip. Franklin-Társulat, Budapesta.
- Călințarul plugarului pe anul 1906*, an. XIV, form. 4°, pag. 130, preț. 40 fil., Tip. Murășianu, Brașov.
- Călințarul Poporului pe 1906*, form. 8°, pag. 160, preț. 40 fil., Tip. Foi Poporului, Sibiu.
- Calendarul Nirii*, 1906, an. VI, form. 8°, pag. 192, preț. 50 fil., Tip. semin., Blaj.
- Delegațiunea Băncilor Române*: *Anuarul Băncilor române pe anul 1906 VII*, form. 8°, pag. 156, preț. K 3—, Tip. arhid., Sibiu.
- Tipografia W. Krafft, Sibiu*: *Amicul poporului*, an. 46, form. 8°, preț. 60 fil.
- *Calendarul Săteanului*, an. 15, form. 8°, preț. 25 fil.
- *Calendar cu litere bisericești*, an. 114, form. 16°, preț. 40 fil.
- *Posnașul*, calendar umoristic, an. 11, form. 8°, preț. 50 fil.
- Tipografia arhidiecezană*: *Călințarul arhidiecezan pe anul 1906*, form. 8°, pag. 192, prețul cu șematism 80 fil., fără șem. 40 fil., Tip. arhid., Sibiu.